

Ex oriente lux

POLO니아

CHARKOWA

Nr5 (207)
2024 r.

PISMO STOWARZYSZENIA KULTURY
POLSKIEJ W CHARKOWIE

www.polonia.kharkov.ua

- ♦ Historia mediów polonijnych na Ukrainie
- ♦ Kronika życia gazety
- ♦ Historyczne pochodzenie Polaków na Wschodniej Ukrainie
- ♦ Historyczne uwarunkowania i pierwsze wydania gazety
- ♦ Tragiczne karty w historii Polski
- ♦ Uroczystości z okazji świąt i jubileuszy
- ♦ Charków w losach Polaków
- ♦ Polska — rys historii
- ♦ Znani na świecie Polacy

♦ Polska – najbardziej religijny kraj Europy

- ♦ Dni Kultury Polskiej
- ♦ Konferencje, seminaria...
- ♦ Coroczne Narodowe Czytanie
- ♦ Edukacyjne wyjazdy do Polski
- ♦ Kursy języka polskiego i polska szkoła
- ♦ Polskie dyktanda
- ♦ Teatr „Polonia Charkowa” – perła polskiej kultury w Charkowie
- ♦ Polska kultura i folklor
- ♦ Sport ♦ Turystyka

25 lat „Polonii Charkowa” – historia mediów polonijnych na Ukrainie

Józefa CZERNIENKO – Prezes Stowarzyszenia Kultury Polskiej w Charkowie, Zasłużony dla Kultury Polskiej, kawaler orderu Złoty Krzyż Zasługi od Prezydenta RP, członek Konsultacyjnej Rady Polonijnej przy Konsulacie Generalnym RP w Charkowie, członek Zarządu Federacji Organizacji Polskich na Ukrainie, inicjator i pierwszy redaktor naczelny gazety „Polonia Charkowa”.

Zainspirowana zdobytym doświadczeniem, w 2005 roku zainicjowałam audycję radiową „Dzień Dobry”, która była nadawana do 2008 roku na falach radia Słobożańskiego. Program obejmował pięć rubryk: „Informacyjna”, „Słynni Polacy”, „Podróżujemy Polską”, „Poezja polska w oryginale i tłumaczeniu” oraz „Muzyka i pieśni”.

Gazeta „Polonia Charkowa”, pierwsze polskojęzyczne medium na wschodniej Ukrainie, obchodzi w tym roku swoje 25-lecie. Z tej okazji warto przypomnieć, jak powstało to wyjątkowe przedsięwzięcie, które do dziś pozostaje żywym symbolem jednoczącej się polskiej społeczności na Charkowszczyźnie.

Historia naszego czasopisma sięga 1998 roku, kiedy jako prezes Stowarzyszenia Kultury Polskiej w Charkowie wspólnie z panią Walentyną Buniną, członkinią zarządu, zostałam zaproszona przez wielkopolski oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” na Zjazd Liderów Polonijnych Europy Centralnej i Wschodniej w Poznaniu. W tym czasie miałam okazję spotkać się w Warszawie z profesorem Andrzejem Stelmachowskim, ówczesnym prezesem Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, oraz konsulem RP w Charkowie panem Krzysztofem Jabłonką. Te spotkania okazały się kluczowe dla dalszego rozwoju naszego projektu.

To właśnie konsul Jabłonka zasugerował spotkanie z Katarzyną Krajewską, koordynatorką programu medialnego Fundacji Polsko-Czesko-Słowackiej. W wyniku tego spotkania otrzymałam szansę udziału w trzytygodniowych warsztatach dziennikarskich, gdzie zdobywałam doświadczenie w polskich redakcjach, a także w ukraińskiej gazecie „Nasza Mowa”. Uczestniczyłam także w telewizji warszawskiej, gdzie wystąpiłam na żywo jako gość programu. To wtedy poznałam tajniki tworzenia gazet oraz programów telewizyjnych dla Polonii.

Warszawskie redakcje przyjęły mnie z wielką serdecznością, dzieląc się

wiedzą i radami, jak stworzyć gazetę angażującą i profesjonalną. Po zakończeniu warsztatów uczestniczyłam w uroczystym spotkaniu opłatkowym, gdzie w ciepłej atmosferze składaliśmy sobie życzenia zdrowia, pomyślności i spełnienia marzeń. Jednym z moich marzeń było powstanie gazety, która stałaby się głosem Polaków w Charkowie – marzenie to wkrótce miało się spełnić.

Po powrocie do Charkowa z wielkim entuzjazmem przystąpiliśmy do realizacji tego ambitnego projektu. Ogromnym wsparciem był prezent w postaci komputera od pani Katarzyny Krajewskiej. Transport urządzenia z Polski do Charkowa był możliwy dzięki pomocy ojca Jacka z parafii św. Wincentego à Paulo. Niestety, pojawiły się trudności celne i techniczne, które udało się pokonać dopiero po kilku miesiącach.

Praca nad gazetą była prawdziwym wyzwaniem. Brak środków na papier i druk, regularne przerwy w dostawach prądu oraz konieczność pracy nocami nie zdołały nas złamać. Dzięki ogromnemu zaangażowaniu wolontariuszy każdy kolejny numer „Polonii Charkowa” był powodem do dumy i symbolem naszej niezłomności. Hasło „Ex oriente lux” – „Ze wschodu światło” – przyświecało nam jako duchowa latarnia, prowadząc przez wszystkie przeciwności losu.

W 2005 roku, jako redaktor naczelna gazety „Polonia Charkowa”, miałam zaszczyt uczestniczyć w Światowym Forum Mediów Polonijnych, gdzie spotkałam ponad 100 dziennikarzy polonijnych z całego świata. Forum to było nie tylko platformą wymiany doświadczeń, lecz także inspiracją do dalszego rozwoju.

Był to ważny krok w promocji polskiej kultury na Charkowszczyźnie.

Dziś, po 25 latach, „Polonia Charkowa” pozostaje jedynym polskojęzycznym czasopismem mniejszości narodowych na wschodniej Ukrainie. Jest to nie tylko osiągnięcie naszej społeczności, ale także żywy dowód na siłę polskiego ducha, który potrafi przetrwać najtrudniejsze czasy i z dumą budować swoją przyszłość.

Jestem głęboko wdzięczna wszystkim, którzy przez te lata wspierali naszą gazetę – od darczyńców po wolontariuszy. „Polonia Charkowa” to nasz wspólny sukces, nasz wkład w zachowanie polskiej kultury i tradycji na tych ziemiach.

Kronika życia gazety „Polonia Charkowa”

Gazeta jest ważnym obiektem komunikacji społecznej. Przekazuje wiele informacji oficjalnych i nieformalnych. Dlatego każde stowarzyszenie stara się wydawać własną prasę, aby publikować istotne informacje, wiadomości o życiu członków stowarzyszenia, działalności poszczególnych znanych osobistości itp.

Gazeta „Polonia Charkowa” jest oficjalnym czasopismem Stowarzyszenia Kultury Polskiej w Charkowie, które powstało w 1991 roku. To polskojęzyczna kwartalna gazeta, która jednoczy polską społeczność w Charkowie. Relacjonuje wydarzenia kulturalne, społeczne i polityczne dotyczące polskiej mniejszości na Ukrainie oraz dostarcza informacje o życiu polskiej diaspory w Charkowie i innych regionach. Większość publikacji w gazecie jest drukowana w języku polskim. Gazeta zamieszcza artykuły o polskiej kulturze, tradycjach, historii i bieżących wydarzeniach, wywiady z przedstawicielami polskiej społeczności oraz informacje o inicjatywach organizowanych przez polskie organizacje w Charkowie.

Gazeta została założona w 1999 roku. Inicjatorką i pierwszym redaktorem naczelnym gazety była Józefa

Czernienko. W latach 1999–2005, od pierwszego numeru, projekt graficzny, skład komputerowy oraz fotografie były dziełem Olega Czernienko. W 2005 roku objął on stanowisko redaktora naczelnego. Od 2009 roku gazeta zyskała bardziej nowoczesny wygląd, a skład komputerowy przez dwa kolejne lata realizował Serhij Bobrow. W 2011 roku gazeta przeszła kolejną modernizację, kiedy redaktorem wykonawczym i twórcą projektu graficznego została Olena Murawiowa – profesjonalna dziennikarka i członkini Narodowego Związku Dziennikarzy Ukrainy. W 2016 roku ukazał się pierwszy (168) numer gazety wydrukowany w pełnym kolorze. Olena dostosowała projekt do nowoczesnych cyfrowych maszyn drukarskich. W 2019 roku Olena Murawiowa objęła funkcję redaktora naczelnego, a w 2022 roku stanowisko to ponownie przejął Oleg Czernienko.

Gazeta „Polonia Charkowa” jest ważnym źródłem wsparcia i promocji polskiej kultury oraz języka w Charkowie i na całej Ukrainie. Pierwsze trzy numery zostały wydane w całości ze środków własnych założycieli. Koszty papieru i druku kolejnych numerów były finansowane w ramach państwowych programów wsparcia

Polaków za granicą Rzeczypospolitej Polskiej za pośrednictwem fundacji „Fundusz Pomocy Polakom na Wschodzie”, „Wolność i Demokracja” oraz „Stowarzyszenie Wspólnota Polska”. Przez pierwsze 20 lat działalności wszyscy członkowie redakcji pracowali na zasadach wolontariatu. Od 2020 roku wydawanie gazety finansowane jest przez „Stowarzyszenie Wspólnota Polska” w ramach corocznych konkursów „Polonia i Polacy za Granicą”.

Podczas pracy nad jubileuszowym numerem gazety wykorzystano wyniki badań naukowych opublikowanych w monografii „Odzwierciedlenie życia Polaków na stronach czasopisma «Polonia Charkowa»”. Autorami tej publikacji są dr Olena Djakowa ¹, adiunkt Katedry Historii Ukrainy Charkowskiego Narodowego Uniwersytetu im. H.S. Skowrody, oraz Danił Topczij ², student pierwszego roku studiów magisterskich na tym samym uniwersytecie. Celem pracy była analiza publikacji gazety.

Przeanalizowano wszystkie 206 numerów czasopisma, które są dostępne na stronie Stowarzyszenia Kultury Polskiej w Charkowie: <https://polonia.kharkov.ua/pl/media-pdf.html>.

Historyczne pochodzenie Polaków na Wschodniej Ukrainie

Polacy na terenach dzisiejszego obwodu charkowskiego pojawili się już w średniowieczu, kiedy obszar ten wchodził w skład tzw. Dzikich Pól. Wielu obywateli Rzeczypospolitej osiedlało się tutaj, szczególnie w XVII wieku. Przygraniczne tereny państwa rosyjskiego od połowy tego stulecia zaczęto nazywać Ukrainą Słobodzką. W tamtych czasach wszystkich osadników z Rzeczypospolitej określano mianem „Czerkasów”, co zwyczajowo odnosiło się do potomków Ukraińców. Dopiero od XVIII wieku zaczęto odróżniać miejscową ludność według narodowości.

Wiemy, że w roku szkolnym 1741/1742 w Charkowskim Kolegium uczyło się 12 Polaków⁴. Z czasem liczba przedstawicieli tej narodowości

znacząco wzrosła. Według profesora Uniwersytetu Charkowskiego, Christopa-Dietricha von Rommela, na początku XIX wieku w Charkowie mieszkało około 5 tysięcy Polaków⁵. Jednak według danych z 2021 roku ich liczba zmniejszyła się do niemal 3 tysięcy⁶.

Po ogłoszeniu niepodległości Ukrainy w 1991 roku zaczęły powstawać organizacje o charakterze narodowo-kulturalnym, niezwiązane z polityką. Jedną z nich było Stowarzyszenie Kultury Polskiej w Charkowie, założone w 1991 roku. Organizacja ta prowadzi działalność kulturalną, wspierając osoby zainteresowane nauką języka polskiego, literaturą, etnografią, a także dba również o miejsca pochówku polskich rodaków.

W procesie formowania Polonii w Charkowie można wyróżnić sześć umownych fal przybycia ludności polskiej do miasta:

1. Lata 10–20 XIX wieku – „fala profesorów”, związana z otwarciem uniwersytetu.
2. Lata 1812–1815 – „fala jeńców”, związana z klęską armii napoleońskiej, w której walczyli także Polacy.
3. Lata 30–40 XIX wieku – „fala młodych Polaków”, związana z zamknięciem uniwersytetu w Wilnie oraz Liceum Krzemienieckiego.
4. Lata 30–60 XIX wieku – „fala zesłańców”, związana z klęskami polskich powstań narodowo-wyzwoleńczych: Listopadowego (1830–1831) i Styczniowego (1863–1864) przeciwko panowaniu Imperium Rosyjskiego.
5. Lata 70–90 XIX wieku – „fala specjalistów”, związana z dobrowolnym przyjazdem Polaków w celu rozwoju kariery zawodowej.
6. Lata 1914–1918 – „fala uchodźców”, związana z I wojną światową. Każda z tych grup odcisnęła swoje piętno na historii miasta, a ich wkład w rozwój Polonii w Charkowie jest nieoceniony.⁷

Dom Polski (po lewej), Charków, ulica Prowianterska, architekt Zdyśław Harmanskij

Charków, kościół rzymskokatolicki, architekt Bolesław Michałowski

Prowadzenie szerokiej działalności oświatowej i humanistycznej stworzyło potrzebę wydawania własnej prasy. Tak powstała gazeta „Polonia Charkowa”, której redakcja obrała za motto słowa „Ex oriente lux” (Światło ze Wschodu).

Na początku ukazywały się cztery numery rocznie, od 2003 roku – sześć, a od 2010 – dwanaście. Później

jednak liczba wydań zaczęła maleć: w 2008 roku wydano osiem numerów, a od 2018 roku wrócono do czterech numerów rocznie.

„Polonia Charkowa” to wielostronicowa gazeta. Pierwszy numer liczył 6 stron, drugi i trzeci – 8, czwarty – 12 stron⁸. W późniejszych latach objętość czasopisma zazwyczaj wynosiła 16 stron.

Historyczne uwarunkowania i pierwsze wydania gazety

Warto zaznaczyć, że niemal wszystkie publikacje były drukowane w języku polskim. Niemniej, w niektórych numerach pojawiały się również kolumny w języku ukraińskim lub rosyjskim¹¹. Autorami artykułów byli głównie mieszkańcy Charkowa – członkowie Stowarzyszenia Kultury Polskiej w Charkowie, a także obywatele Ukrainy i Polski. Część materiałów pochodziła z internetu.

Pierwszy numer „Polonii Charkowa” ukazał się w 1999 roku. Na okładce zamieszczono przemówienie Józefy Czernienko, w którym redaktor naczelna zaznaczyła: „Nasza gazeta będzie dostarczać informacji o planach, osiągnięciach i problemach Stowarzyszenia Kultury Polskiej w Charkowie. Publikować

będziemy artykuły o historii, kulturze i tradycjach narodu polskiego oraz ciekawostki dotyczące naszych rodaków. Ponadto w gazecie znajdzie się kącik dla dzieci i sekcja poświęcona polskiej kuchni. Spodziewamy się, że naszymi czytelnikami będą nie tylko mieszkańcy Charkowa, lecz także Polacy z innych zakątków Wschodniej i Południowej Ukrainy. Chętnie opowiemy o życiu i działalności polskich organizacji z tych regionów”¹².

Ogłoszona koncepcja czasopisma została zachowana, choć z czasem przeszła pewne zmiany. Stopniowo zniknęła strona dziecięca, pojawiły się za to anegdoty. Od 2008 roku zaczęto publikować także kalendarze świąt, notatki o wybitnych

Polakach oraz informacje o ważnych rocznicach w historii Polski.

Pierwszy numer gazety ukazał się tuż przed obchodami Bożego Narodzenia, dlatego wiele informacji było poświęconie tradycjom obchodzenia tego święta w Polsce.

W numerze znalazła się również lista wydarzeń organizowanych przez Stowarzyszenie Kultury Polskiej w Charkowie w latach 1998–1999. Wydarzenia te miały charakter zarówno rozrywkowy, jak i naukowy. W tym czasie obchodzono narodowe święta Polski i Ukrainy, organizowano koncerty muzyki klasycznej, bale sylwestrowe, dyskoteki młodzieżowe, konkursy muzyczne dla dzieci, wykłady z historii Polski oraz kursy nauki języka polskiego.

„Zbrodnia katyńska” – dokonana na podstawie decyzji radzieckiego Politbiura z 5 marca 1940 roku – dotyczyła „likwidacji” 14 700 jeńców wojennych: oficerów Wojska Polskiego, oraz 11 000 osób – policjantów, strażaków, kolejarzy, prawników, inżynierów, lekarzy i innych przedstawicieli cywilnej inteligencji. Wszyscy oni byli więźniami aresztowanymi przez NKWD na terenach Zachodniej Białorusi i Zachodniej Ukrainy, zajętych przez Armię Czerwoną 17 września 1939 roku.

Tragiczne karty w historii Polski

„Zbrodnia katyńska” i „Tragedia smoleńska” to dwa wydarzenia, które symbolizują jedno z najbardziej tragicznych kart w historii Polski. Na stronach gazety „Polonia Charkowa” tym bolesnym wydarzeniom poświęcano szczególną uwagę.

Już w pierwszym numerze poruszono temat Zbrodni Katyńskiej – masowego rozstrzelania w 1940 roku przez funkcjonariuszy NKWD 3921 polskich oficerów i przedstawicieli cywilnej inteligencji w Lasoparku na okolicach Charkowa. Artykuł opisywał wizytę ówczesnego prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Aleksandra Kwaśniewskiego w Charkowie 17 września 1999 roku oraz jego odwiedzin na miejscu pochówku rodaków. Tekst został zilustrowany fotografiami z uroczystości upamiętniających ofiary – składania kwiatów na płytach nagrobnych i oddawania hołdu poległym.¹³

Zawsze przekazywano informacje o wizytach prezydentów Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych polskich działaczy

państwowych i kulturalnych w Kijowie i Charkowie. Od 2000 roku corocznie odwiedzali oni Memoriał Ofiar Totalitaryzmu w charkowskim Lasoparku¹⁴, spotykając się niemal zawsze z polską diasporą oraz członkami Stowarzyszenia Kultury Polskiej w Charkowie.

„Polonia Charkowa” opublikowała obszerny artykuł poświęcony Lechowi Kaczyńskiemu. Jak w innych polskich mediach, przytoczono przemówienie prezydenta wygłoszone podczas uroczystości żałobnych. Redakcja gazety opisała również szczegóły pogrzebu prezydenta i jego małżonki, a także msze w intencji ofiar, które odbyły się także w Charkowie¹⁵.

Pamiętamy

Obchody 81. rocznicy Zbrodni Katyńskiej w Charkowie

W Dniu Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej na Cmentarzu Ofiar Totalitaryzmu w Placówkach pod Charkowem Konsul Generalny RP Stanisław Łachyński wraz ze współpracownikami uczcił pamięć polskich oficerów i innych pomordowanych przez NKWD na rozkaz najwyższych władz Związku Sowieckiego.

W uroczystym zjeździe kwiatów wzięli udział przedstawiciele władz obwodowych i miast: Waleria Murawieva zastępczyni przewodniczącego Charkowskiej Rady Obwodowej, Anton Demigul zastępczyni przewodniczącego Administracji Obwodu Charkowskiego, Aleksander Nowak plenipotencjariusz przedstawicielstwa Rady Miasta Charkowa oraz Wiktor Rutkiewicz Wykładowca Wydziału Międzyprzemysłowej Rady Miasta Charkowa, a także młodzi Polacy. Odbyła się modlitwa ekumeniczna z udziałem Ordynariusza Diecezji Charkowskiej-Zaporoskiej, bp. Pawła Fomara, bp. Przemysław, Centur Ułanys, Mirosława, greckokatolickiego bp. Władysława Turczaka i bp. Kacpra, Niemcewicza. Działaczką kulturalną Panią Izabelę.

11 kwietnia 2021 r. w Katedrze Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Charkowie odbyła się uroczysta msza święta w intencji Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego i Marii Kaczyńskiej oraz wszystkich ofiar katastrofy smoleńskiej. Uczestniczyli również przedstawiciele władz obwodowych i miast.

„Tragedia smoleńska” – katastrofa lotnicza, do której doszło w Smoleńsku (Rosja). W katastrofie prezydenckiego samolotu Tu-154 zginęli prezydent Lech Kaczyński, jego małżonka Maria Kaczyńska oraz elita wojskowa, polityczna i duchowa kraju, stanowiące delegację polską na uroczystości związane z obchodami 70. rocznicy zbrodni katyńskiej. Łącznie 96 osób, w tym cała załoga, poniosło śmierć.¹⁵

Wiele artykułów na łamach „Polonia Charkowa” poświęcono świętom i ważnym rocznicom – Dzień Konstytucji, Dzień Polonii i Polaków za Granicą, Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej i inne.

W numerze 1 z 2001 roku zamieszczono artykuły, w których czytelników zapoznano z przyczynami uchwalenia Konstytucji 3 Maja w 1791 roku oraz z jej obrońcą, Tadeuszem Kościuszką¹⁶.

W 2002 roku Senat RP ustanowił Dzień Polonii i Polaków za Granicą, obchodzony 2 maja¹⁸. Od 2004 roku tego samego dnia świętowany jest również Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej.

W późniejszych majowych numerach zawsze wspomniano o tych świętach, ponieważ były one związane z uroczystymi spotkaniami, nabożeństwami, koncertami, wystawami i innymi wydarzeniami¹⁷.

1 maja 2004 roku Polska została członkiem Unii Europejskiej. Temu historycznemu wydarzeniu poświęcono specjalne wydanie¹⁹, w którym opisano obchody w Polsce oraz w Konsulacie Generalnym RP w Charkowie. Ambasador Polski na Ukrainie, Marek Zułkowski, podkreślił wagę tego momentu historycznego, wskazując na ciągłość od Konstytucji 1791 roku po wejście Polski do UE w 2004 roku, określając to nie tylko jako pragmatyczne, ale i duchowe

połączenie Polaków z innymi narodami Europy²⁰.

Z tej okazji w Charkowie zorganizowano okrągły stół „Integracja europejska – stanowisko młodzieży”, w którym uczestniczyli liderzy organizacji młodzieżowych

oraz przedstawiciele centrów francuskiego, amerykańskiego i Rady Brytyjskiej. Pod wpływem przyjęcia Polski do Unii Europejskiej uczestnicy forum dyskutowali o potrzebie integracji europejskiej również dla Ukrainy²¹.

Str. 4

Polonia Charkowa Nr 1 (5) Rok 2001

Konstytucja 3 Maja

Druga połowa XVIII w. stanowi w dziejach Polski okres obfitujący w wydarzenia niezwykle i dramatyczne. Były to czasy przeobrażeń gospodarczych, społecznych, politycznych i kulturalnych, które jednak mimo wysiłku wielu ludzi nie uchroniły przed utratą niepodległości.

Coświatełscy Polacy próbowali temu zbliżającemu się nieszczęściu zapobiec. Zwolennicy sejmiku, którego obrady trwały przez cztery lata (1788 – 1792) i stąd zwano go Sejmem Czteroletnim albo Wielkim. Obrady te przeciągały się, ponieważ posłowie reprezentujący różne orientacje polityczne nie byli skłonni do kompromisów, zaś niektórzy wręcz otwarcie reprezentowali interesy państw ościennych (było to już po pierwszym rozbiore Polski (1772 r.)). Toteż król, marszałek sejmiku Stanisław Małachowski i przywódca stronnictwa patriotycznego, szczególnie Ignacy Potocki i Hugo Kołłątaj wykorzystali fakt rozjeżdżania się posłów na ferie wielkanocne i w atmosferze zamachu stanu, 3 maja 1791 r. przy obecności zaledwie 1/3 członków obu izb, zgłosili konstytucję, która przy manifestacyjnym poparciu zmobilizowanej ludności Warszawy i wojska, wbrew paru opozycjonistom, została przyjęta przez akklamację (tj. bez głosowania, jednomyślnie).

■ Zniesiono dualizm państwowy między Polską i Litwą. Oba kraje miały mieć odtąd wspólny rząd, skarb i wojsko.

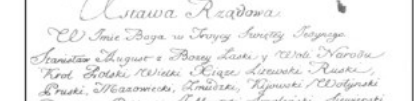
Konstytucja została uchwalona w 1791 r., a więc w trzecim roku obradowania Sejmu Czteroletniego, a że uchwalona została mniejszością posłów, więc już w dwa dni po tym wydarzeniu partia magnacka złożyła przeciwko niej protest. Oddźwięk i wrzenie wśród ludności miast i wsi, poruszonej wiadomościami o reformach, przerażonej szlachtą i skłonij do uwstecznienia stanowiska (było to zaledwie dwa lata po wybuchu rewolucji we Francji). Jednak mimo przeszkód, w ciągu pierwszego roku swej działalności władze konstytucyjne poczyniły dalsze kroki zmierzające do realizacji programu reform:

■ Rozciągnięto prawa na Żydów – zajęto się ciężką sytuacją tej aktywnej gospodarczo grupy narodowościowej.

■ Rozpoczęto sprzedaż stanów, zasilając w ten sposób skarb państwa.

Dopiero w ostatnich dniach obrad sejm uchwaliło wcielenie oddziałów prywatnych (głównie magnackich) do wojsk regularnych i powiększenie tych ostatnich do stu tysięcy ludzi. Była to decyzja spóźniona, bo dwa dni przed tą uchwałą wojska rosyjskie przekroczyły już granice Rzeczypospolitej.

Konstytucja 3 maja wywołała ostrą reakcję ze strony zaborców (a przede wszystkim Rosji), którzy w ramach tzw. „uporządkowania” rewolucyjnej Europy postanowili rozprawić się z Polską. Wydatnej w tym pomogła grupa polskich magnatów, która już w maju 1791 r. rozpoczęła pertraktacje z Petersburgiem, a w kwietniu 1792 r. w imię obrony „kardynalnych praw szlacheckich” zawiązała konfederację

Pomnik Ofiar Totalitaryzmu, Charków

Polska – najbardziej religijny kraj Europy

Szczególnie interesujący jest dział poświęcony wydarzeniom kulturalnym, którym towarzyszyła msza święta odprawiana w różnych charkowskich kościołach, w tym w katolickiej katedrze pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny. Na łamach gazety opublikowano liczne zdjęcia oraz reportaże dokumentujące te wydarzenia.

Katolicki kościół w Charkowie zawsze pełnił funkcję punktu wsparcia humanitarnego dla mieszkańców Charkowa i okolic. Wierni otrzymywali tam produkty spożywcze, środki higieniczne i leki. Kościół zapewnia również wsparcie duchowe, medyczne, społeczne, materialne, psychologiczne oraz prawne. Artykuły na ten temat zajmują szczególne miejsce w gazecie.

Oddając hołd religijności narodu polskiego, gazeta regularnie publikowała artykuły poświęcone obchodom Wielkanocy ²⁵. Corocznie w wiosennych numerach czytelnicy mogli zapoznać się z tradycjami tego święta w Polsce.

Życie charkowskiej polonii

14 lutego – Dzień Zakochanych (Walentynki)

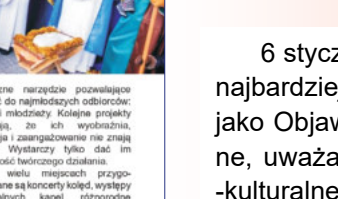
Święto walentynkowe

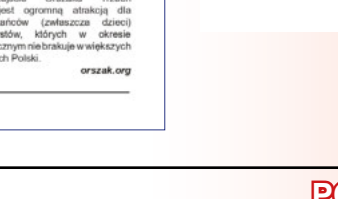
Orszak Trzech Króli

Orszak Trzech Króli

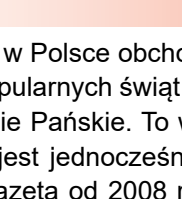
Orszak Trzech Króli

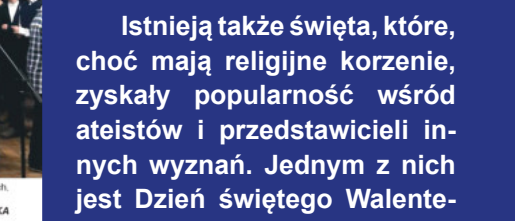
Orszak Trzech Króli

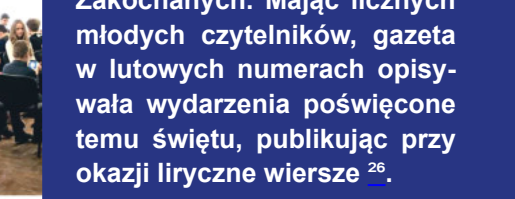
Orszak Trzech Króli

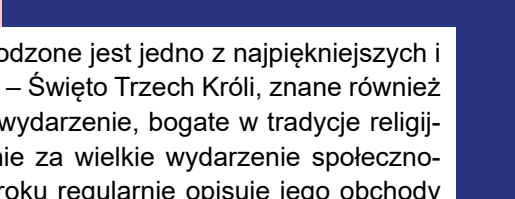
Orszak Trzech Króli

Orszak Trzech Króli

Orszak Trzech Króli

Orszak Trzech Króli

6 stycznia w Polsce obchodzone jest jedno z najpiękniejszych i najbardziej popularnych świąt – Święto Trzech Króli, znane również jako Objawienie Pańskie. To wydarzenie, bogate w tradycje religijne, uważane jest jednocześnie za wielkie wydarzenie społeczno-kulturalne. Gazeta od 2008 roku regularnie opisuje jego obchody na swoich łamach ²⁷.

Znani na świecie Polacy

Przez 25 lat na łamach gazety ukazało się wiele publikacji poświęconych znanym na całym świecie Polakom.

Życie charkowskiej polonii

Weteran wojny i prac, uczestnik działań wojennych, honorowa komendant Wojska Polskiego oraz członek Stowarzyszenia Kultury Polskiej w Charkowie Pani Olga Iljina obchodziła 24 lipca 2020 roku swoje 100. urodziny.

Była gotowa oddać życie za wolność ojczyzny

W czasie drugiej wojny światowej walczyła o wolność Polski i zwycięstwo nad niemieckim okupantem. Przeszła długie lata wojny, od Świecia nad Oką, gdzie sformowała I Polską Dywizję im. Kościuszkich, aż do Berlina. Poprosiła panią Olę, aby odpowiedziała nam o swoim życiu.

Kiedy wybuchła wojna, byłam studentką Charkowskiego Instytutu Medycznego. Biedziło chłopskim wesołym, jak pociąg. W lipcu 1943 roku w Świecku nad Oką zaczęła się formować I Polska Dywizja Piechoty im. Tadeusza Kościuszki. W marcu 1944 roku rozpoczęła działania wojenne jako I Polska Armia pod dowództwem Żygmunda Biegańskiego.

Do tego czasu Polacy mieszkający na terenach byłej ZSRR. Pierwsza bitwa z faszystami odbyła się pod Lenino, w październiku 1943 roku. Potem, już na terytorium Polski, wzięliśmy udział w walkach o wyzwolenie kraju.

W końcu byliśmy świadkami powstania warszawskiego. W tym czasie stacjonowaliśmy w rejonie Charkowa. Po przełamaniu obrony, udało nam się zdobyć przyczółek na lewym brzegu Warty, nie zdobyliśmy jednak większych powodów. Po kilku dniach walki, porażki i dużych stratach nie doczekaliśmy się wsparcia ze strony Armii Czerwonej, zmuszani zostaliśmy do odwrotu. Nasze srebro i miły był jednak z Warszawy. Powstanie zostało krwawo stłumione, a napieknięte miasto Europy leżało w ruinach. Do wyzwolenia Warszawy jako pierwszy wszedł nasz oddział.

W końcu byliśmy świadkami powstania warszawskiego. W tym czasie stacjonowaliśmy w rejonie Charkowa. Po przełamaniu obrony, udało nam się zdobyć przyczółek na lewym brzegu Warty, nie zdobyliśmy jednak większych powodów. Po kilku dniach walki, porażki i dużych stratach nie doczekaliśmy się wsparcia ze strony Armii Czerwonej, zmuszani zostaliśmy do odwrotu. Nasze srebro i miły był jednak z Warszawy. Powstanie zostało krwawo stłumione, a napieknięte miasto Europy leżało w ruinach. Do wyzwolenia Warszawy jako pierwszy wszedł nasz oddział.

W końcu byliśmy świadkami powstania warszawskiego. W tym czasie stacjonowaliśmy w rejonie Charkowa. Po przełamaniu obrony, udało nam się zdobyć przyczółek na lewym brzegu Warty, nie zdobyliśmy jednak większych powodów. Po kilku dniach walki, porażki i dużych stratach nie doczekaliśmy się wsparcia ze strony Armii Czerwonej, zmuszani zostaliśmy do odwrotu. Nasze srebro i miły był jednak z Warszawy. Powstanie zostało krwawo stłumione, a napieknięte miasto Europy leżało w ruinach. Do wyzwolenia Warszawy jako pierwszy wszedł nasz oddział.

Konsul Generalny RP w Charkowie Janusz Jablonski złożył życzenia z okazji 100. urodzin Pani Olgi Iljiny.

Wśród nich znaleźli się: przywódca powstania z 1794 roku

Tadeusz Kościuszko ⁵¹; historyk XV wieku, autor polonocentrycznej koncepcji historii Rusi, Jan Długosz ⁵²; historyk i filozof XX wieku Józef Ignacy Kraszewski ⁵³; wybitny działacz polityczny Józef Piłsudski ⁵⁴; futurolog i pisarz Stanisław Lem ⁵⁵; poeta Adam Mickiewicz ⁵⁶ i wielu innych.

18 stycznia 2006 roku zmarł znany poeta i katolicki ksiądz Jan Jakub Twardowski. Na jego ostatniej drodze żegnali go tysiące ludzi, oddając hołd nie tylko jego talentowi, ale również jego postawie obywatelskiej ⁵⁷. W jednym z jego wierszy znajdują się słowa, które pozostają aktualne do dziś: „Spieszmy

się kochać ludzi tak szybko odchodzą”.

W niektórych wiosennych numerach, poświęconych Międzynarodowemu Dniu Kobiet, zamieszczono artykuły o znanych Polkach.

Na przykład, na pierwszej stronie numeru 3 z 2009 roku znalazł się portret polskiej królowej Jadwigi Andegawenskiej, namalowany przez Marcella Bacciarellego ⁵⁸.

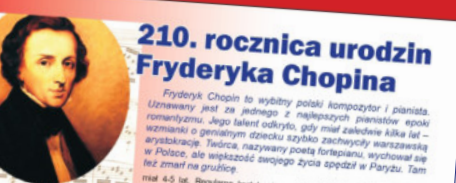
W jednym z wydań gazety z 2011 roku na okładce umieszczono zdjęcie Marii Skłodowskiej-Curie, a na kolejnych stronach opublikowano artykuł poświęcony tej wybitnej kobiecie ⁵⁹.

W 2020 roku czytelnicy poznali historię Olgi Iljiny z Charkowa, która podczas II wojny światowej walczyła w 1. Warszawskiej Dywizji Piechoty im. Tadeusza Kościuszki i dotarła do Berlina ⁶⁰.

W 2020 roku czytelnicy poznali historię Olgi Iljiny z Charkowa, która podczas II wojny światowej walczyła w 1. Warszawskiej Dywizji Piechoty im. Tadeusza Kościuszki i dotarła do Berlina ⁶⁰.

W 2020 roku czytelnicy poznali historię Olgi Iljiny z Charkowa, która podczas II wojny światowej walczyła w 1. Warszawskiej Dywizji Piechoty im. Tadeusza Kościuszki i dotarła do Berlina ⁶⁰.

Wybitni Polacy

210. rocznica urodzin Fryderyka Chopina

Fryderyk Chopin to wybitny polski kompozytor i pianista romantyczny. Jego talent odkrył, gdy miał zaledwie kilka lat – w wieku trzech lat, kiedy to wyjechał z rodzinnego Charkowa do Warszawy. W młodości Chopin był niezwykle utalentowanym pianistą i kompozytorem. Jego muzyka jest pełna emocji i wyjątkowość. Chopin zmarł w Paryżu w 1849 roku, w wieku 39 lat, z powodu choroby.

Chopin był niezwykle utalentowanym pianistą i kompozytorem. Jego muzyka jest pełna emocji i wyjątkowość. Chopin zmarł w Paryżu w 1849 roku, w wieku 39 lat, z powodu choroby.

Wybitni Polacy w Charkowie

Henryk Siemiradzki – 170 rocznica urodzin

Henryk Siemiradzki to wybitny polski malarz i rzeźbiarz. Urodził się w Charkowie w 1849 roku. Jego twórczość jest pełna emocji i wyjątkowość. Siemiradzki zmarł w Paryżu w 1909 roku, w wieku 60 lat, z powodu choroby.

Siemiradzki był niezwykle utalentowanym malarzem i rzeźbiarzem. Jego twórczość jest pełna emocji i wyjątkowość. Siemiradzki zmarł w Paryżu w 1909 roku, w wieku 60 lat, z powodu choroby.

Dni Kultury Polskiej

Co roku w maju w Charkowie odbywają się Dni Kultury Polskiej. Stowarzyszenie Kultury Polskiej w Charkowie aktywnie uczestniczy w tych wydarzeniach, a „Polonia Charkowa” na swoich łamach szczegółowo opisuje zrealizowane inicjatywy. W ramach obchodów Dnia Kultury Polskiej w 2001 roku, dzięki wsparciu Senatu RP, uroczystie otwarto Dom Polonii⁶¹, a I. Łosiejewski przygotował wystawę polskich książek przechowywanych w zbiorach Biblioteki Naukowej im. W. Korolenki⁶². W tym samym roku w miejskiej bibliotece im. W. Bielińskiego stworzono „polską półkę” z książkami przekazanymi przez wicekonsula Michała Banasza⁶³.

Konferencje, seminaria...

Dla każdego państwa niezwykle istotne są kontakty międzyludzkie, wymiana doświadczeń oraz współpraca w zakresie innowacji naukowych. Na łamach gazety często opisywano wspólne przedsięwzięcia naukowo-praktyczne – konferencje, seminaria poświęcone relacjom między narodowym. 10 listopada 2006 roku na Uniwersytecie Narodowym im. W. Karazina w Charkowie odbyło się seminarium „Historia Polski – historia Europy”, w którym uczestniczyli studenci Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Szczególną uwagę studentów zwrócono na wydarzenia XX wieku oraz proces wejścia Polski do Unii Europejskiej⁶⁴.

Coroczne Narodowe Czytanie

Akcja Narodowe Czytanie, organizowana przez Prezydenta RP od 2012 roku, to coroczne wydarzenie wspólnego czytania, w

którym mogą brać udział wszystkie chętne osoby, placówki edukacyjne i kulturalne oraz instytucje publiczne i społeczne zarówno w kraju, jak i za granicą. Każdego roku w inicjatywę Narodowego Czytania angażowało się również Stowarzyszenie Kultury Polskiej w Charkowie.

Na stronach gazety artykuły o Narodowym Czytaniu zaczęły się pojawiać od 2016 roku. Wrześniowe numery gazety regularnie przenoszą czytelników w wyjątkowy świat polskiej literatury. 4 września 2021 roku odbyło się jubileuszowe, dziesiąte Narodowe Czytanie, w którym wzięła udział także rodzina Prezydenta Andrzeja Dudy⁶⁵. W Charkowie do inicjatywy przyłączyli się studenci oraz wykładowcy wielu uczelni w mieście, w tym Narodowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. H. Skoworody. Podczas wydarzenia uczestnicy nie tylko czytali wybrane fragmenty literatury, ale również przygotowali krótkie inscenizacje teatralne⁶⁶.

Edukacyjne wyjazdy do Polski

Co roku Stowarzyszenie Kultury Polskiej w Charkowie organizuje edukacyjne wyjazdy do Polski dla młodzieży. W programie znajdują się staże, praktyki oraz inne formy nauki i rozwoju. Na przykład w 2002 roku studenci Charkowskiej Państwowej Akademii Kultury mieli okazję studiować na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu⁶⁷. Latem 2006 roku Maria Czumak, uczennica gimnazjum nr 3 w Nowej Wodolazie, uczestniczyła w obozie językowo-krajoznawczym w Piekarach pod Krakowem. Po powrocie młodzież chętnie dzieliła się swoimi wrażeniami i doświadczeniami z pobytu w Polsce⁷⁰.

Kursy języka polskiego i polska szkoła

Publikacje na temat zajęć w Polskiej Szkole Sobotniej oraz kursach języka polskiego zajmują szczególne miejsce na łamach gazety, podkreślając znaczenie inicjatyw kulturalnych i edukacyjnych⁷¹.

Od ponad 30 lat przy Stowarzyszeniu Kultury Polskiej w Charkowie działają kursy języka polskiego. Podczas zajęć uczestnicy nie tylko uczą się języka, lecz także poznają polskie tradycje, kulturę i historię. Kursy cieszą się świetną opinią zarówno wśród charkowskich Polaków, którzy pragną lepiej poznać język swoich przodków, jak i wśród młodych ludzi planujących studia w Polsce. Centrum edukacyjne działa pod stałym patronatem Sejmu i rządu RP.

Przy Stowarzyszeniu działa również Polska Szkoła Sobotnia dla dzieci „Polonia Charkowa”. Oprócz nauki języka polskiego, dzieci uczą się recytowania wierszy i śpiewania piosenek w tym języku⁷². Zdobyte umiejętności językowe są rozwijane podczas wyjazdów do Polski organizowanych przez Stowarzyszenie.

Artykuły poświęcone kursom językowym podkreślają rolę tych zajęć w budowaniu więzi kulturowych z Polską i wspieraniu zainteresowania językiem polskim wśród młodzieży i dorosłych.

Polskie dyktanda

Kolejnym tematem, któremu poświęca się uwagę na łamach gazety, jest tradycja organizowania Ogólnoukraińskiego Dyktanda z Języka Polskiego w Charkowie. Co roku wszyscy chętni mieszkańcy Charkowa mogą sprawdzić swoje umiejętności językowe i zaważyć o tytuł mistrza języka polskiego. Większość uczestników to uczniowie Polskiej Szkoły Sobotniej oraz kursów języka polskiego prowadzonych przez Stowarzyszenie Kultury Polskiej w Charkowie⁷³.

Polonia Charkowa Nr 5 (9) Rok 2001

Otwarcie Domu Polonii

W ramach Dni Kultury Polskiej w Charkowie zorganizowano wystawę polskiej książki w nowym Domu Polonii. Ekspozycję przygotował Igor Łosiejewski, dr filologii, kierownik działu ksiąg dawnych Biblioteki Naukowej im. W. Korolenki. Tego samego dnia odbył się poetycko - muzyczny wieczór poświęcony 83. rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę.

Nauczycielki języka polskiego oglądają wydawnictwa z 1561 roku w Krakowie Biblii

Igor Łosiejewski opowiada o prezentowanych eksponatach

Wybitny artysta Oleg Dziuba i laureatka międzynarodowych konkursów i festiwali Świętana Pronienko. W ich wykonaniu, brzmiały nieśmiertelne utwory Chocim i Chocimka

Narodowe Czytanie 2021

4 września 2021 roku w Charkowie odbyło się jubileuszowe 10. Narodowe Czytanie

Wspomniano o „Moralności pani Dulskiej” Gabrieli Zapolskiej – przygotowanej przez Stowarzyszenie Kultury Polskiej „Polonia Charkowa” – mieli przyjemność podziwiać Konsul Generalny Konsulatu Generalnego RP w Charkowie Piotr Stacharzik i wicekonsul Barbara Kaczmarczyk.

Wskazując na UG o szczepieniach przeciw COVID-19

100 rocznica urodzin Stanisława Lema

IV Światowe Forum Mediów Polonijnych

XXI Międzynarodowy Rajd Katiński

sejmowej komisji spraw zagranicznych, prezes dobroczynnej fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” Tadeusz Samborski.

Drogi gości na placu przed szkołą, która nosi imię Henryka Siemiradzkiego, chlebem i solą witamy miejscowe dziewczęta w narodowych ukraińskich strojach. Konkretnie administracji regionalnej, uczniowie i mieszkańcy Pieczeni. Polscy posłowie Tadeusz Jerzy Stefanuk i Tadeusz Samborski, Generalny Konsul Rzeczypospolitej Polskiej w Charkowie Jarosław Książek z małżonką Elżbietą Książką i prezydent Stowarzyszenia Kultury Polskiej w Charkowie Józefa Czernienko złożyły kwiaty przed pomnikiem patrona szkoły. Potem było zwiedzanie szkoły – dobrze urządzonego gabinetu lekcyjnego, nowoczesnej pracowni komputerowej, sali do nauczania języka

Polskiej w Charkowie. Świąt pomoc okazał Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Charkowie, a także obywateli, mieszkańcy administracji i pieczeniżka regionalna administracja. Wybrali miejsca, to nie przypadek. Ani odległość do Polski większa niż tysiąc kilometrów, ani bardzo niewielka ilość etnicznych Polaków, nie były przeszkodą w realizacji przedsięwzięcia. W okolicy charkowskim Pieczeniżu jawia się „najbardziej polski punkt” – a mieszkańcy dumają się, iż właśnie na ich ziemi w 1843 roku, w rodzinie urzędnika wojskowego urodził się Henryk Siemiradzki. Tam spędził dzieciństwo, w

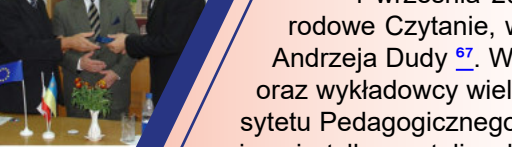
Polonia Charkowa Nr 9 (28) Rok 2004

Festiwal Polskiej K w Pieczeniżach

Otwarty, w ramach Roku Polski na Ukrainie Festiwal Kultury Polskiej w Charkowie stał się jednym z najważniejszych wydarzeń w zwanym kulturalnym wieści narodów Polski i Ukrainy. Ten kolejny piąty festiwal, już festiwal organizowany w niezależnej Ukrainie, otwarty został nie w Charkowie – stolicy wschodniego regionu, a w niewielkiej miejscowości oddalonej od Charkowa 50 km – Pieczeniżach. Idea zorganizowania imprezy w Pieczeniżach zrodziła się w Stowarzyszeniu Kultury

Polskiej w Charkowie. Świąt pomoc okazał Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Charkowie, a także obywateli, mieszkańcy administracji i pieczeniżka regionalna administracja. Wybrali miejsca, to nie przypadek. Ani odległość do Polski większa niż tysiąc kilometrów, ani bardzo niewielka ilość etnicznych Polaków, nie były przeszkodą w realizacji przedsięwzięcia. W okolicy charkowskim Pieczeniżu jawia się „najbardziej polski punkt” – a mieszkańcy dumają się, iż właśnie na ich ziemi w 1843 roku, w rodzinie urzędnika wojskowego urodził się Henryk Siemiradzki. Tam spędził dzieciństwo, w

Życie Polonii charkowskiej

POLONIA CHARKOWA 6-2006 6 2006

Podróż do ziemi ojczystej

Charkowskiej Polonii znów się prześcigała. Dzięki edukacyjno-krajoznawczemu wyjazdowi do Polski miliony okazji opowiadania o historii i kulturze ojczyzny przodków.

W tym roku w Polsce obchodzono 600-letnią rocznicę bitwy pod Grunwaldem oraz 260-letnią rocznicę urodzin najwybitniejszego polskiego kompozytora Fryderyka Chopina. Wiele dni spędziliśmy z 45 osobową grupą charkowską, członków Stowarzyszenia Kultury Polskiej w Charkowie, niemal w całości poświęconą tym wydarzeniom. Do pierwszego spotkania w Lublinie, Pałacu Kultury i Nauki, z zawodem historycznym, bardzo ciekawym opowiadaniem o Polsce, a Parli Krystyna opowiadała o raniach wojny. W trakcie tygodniowego wyjazdu, w którym udział wzięli wszyscy członkowie Stowarzyszenia, mieliśmy okazję poznać historię i kulturę naszego ojczyzny. W tym czasie mieliśmy również spotkanie z historykiem, który opowiadał o historii naszego kraju. W tym czasie mieliśmy również spotkanie z historykiem, który opowiadał o historii naszego kraju.

Życie charkowskiej Polonii

„Ja piszę, Ty piszesz, My piszemy... po polsku”

18.09.2021 r. członkowie organizacji polonijnej Stowarzyszenie Kultury Polskiej w Charkowie wzięli udział w VIII Ogólnoukraińskim Dyktandzie z Języka Polskiego „Ja piszę, Ty piszesz, My piszemy... po polsku”.

Organizatorem dyktanda w Charkowie od wielu lat jest Stowarzyszenie Kultury Polskiej i Polska Szkoła Sobotnia „Polonia Charkowa” przy wicekonsulacie Generalnego RP w Charkowie. Osobą odpowiedzialną – dyktandą Polskiej Szkoły Sobotniej, Dyktanda została Dyktanda z Języka Polskiego w Charkowie, Dyktanda z Języka Polskiego w Charkowie, Dyktanda z Języka Polskiego w Charkowie.

Dyktando zostało przeprowadzone w partnerstwie z Narodowym Uniwersytem Pedagogicznym im. G. Skoworody i odbyło się w jego auli. Na dworcu obecny był ambasador konsula Artur Mikolaj, zaś na wreczeniu dyktanda i nagród uczestników obecni byli w Charkowie – Konsul Generalny Piotr Stacharzik i wicekonsul Barbara Kaczmarczyk, a także wiceprezydent Jarosław Bociak.

Do udziału w konkursie zaproszeni zostali uczniowie z ogólnoukraińskiego dyktanda z języka polskiego, którzy wzięli udział w konkursie. W tym czasie mieliśmy również spotkanie z historykiem, który opowiadał o historii naszego kraju.

Aleksandra STOKKA – uczestnik VIII Ogólnoukraińskiego Dyktanda z Języka Polskiego był uczestnikiem z ustanowionych przez Sejm RP patronów 2021 roku Stanisława Lema, który jest uważany za jednego z najwybitniejszych polskich twórców.

Wydarzenie odbyło się w kategorii „Dziś i jutro” od 19 roku życia. W tym czasie mieliśmy również spotkanie z historykiem, który opowiadał o historii naszego kraju.

Polonia Charkowa 6-2021 6-13

Od 1 września 2014 roku rozpoczął się nowy rok szkolny dla studentów kursów języka polskiego, które już 16 lat organizuje Stowarzyszenie Kultury Polskiej w Charkowie.

W numerze in:

• Prezydent powołał rząd Ewy Kopacz

• Polacy i Ukraińcy w Grubych białokomfortach

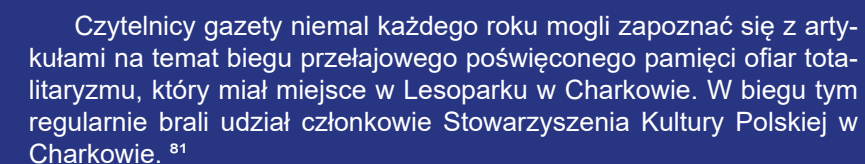
• Jak żyć Polacy?

• Ukraińska krypta na polskich akcjach

• Wywiad z Adamem LIPKOWICEM

• U Charkowa: wizerunek ukraińsko-polskiej kultury – odczytanie i komentarz

• Kuchnia polska: kulinaria

Turystyka

Tradycyjna rubryka gazety przybliżyła czytelnikom różne zakątki oraz zabytki Polski.

W 2006 roku opublikowano artykuły na temat podziału administracyjnego kraju na województwa, ich położenia geograficznego, przyrody oraz atrakcji turystycznych ⁸⁶.

Żółte piwo do Czech, na kawę do Polski. Witajcie w Cieszynie

Po przejściu mostu na Odrze nowość dla mieszkańców, że Jęzowiec już w Czechach, natomiast leży na terenie dwóch państw, po obu stronach Odra i Chodź ma dwa rynki, dwa dworce kolejowe, dwa teatry i dwie bazy lotnicze, stanowi jeden organizm miejski.

Cieszyn – dwa miasta w jednym

W Cieszynie mieszka na Odrze niewielka, ale bardzo miła i spokojna ludność. W Cieszynie mieszka, że Jęzowiec już w Czechach, natomiast leży na terenie dwóch państw, po obu stronach Odra i Chodź ma dwa rynki, dwa dworce kolejowe, dwa teatry i dwie bazy lotnicze, stanowi jeden organizm miejski.

W Cieszynie mieszka na Odrze niewielka, ale bardzo miła i spokojna ludność. W Cieszynie mieszka, że Jęzowiec już w Czechach, natomiast leży na terenie dwóch państw, po obu stronach Odra i Chodź ma dwa rynki, dwa dworce kolejowe, dwa teatry i dwie bazy lotnicze, stanowi jeden organizm miejski.

Zamki znane i nieznane

Zamek w Pułtusku

Już we wczesnym średniowieczu przy końcu Północy do rzeki Narwi, istniała osada handlowa. Za rządów króla Bolesława Śmiałego nowo powstałe biskupstwo płockie otrzymało znaczny obszar ziemski we wschodniej części Mazowsza. Na początku XIII wieku Pułtusk stał się centrum rozległego biskupiego majątku, leżącego w dolinie Narwi i Bugi liczącego ponad 60 wsi.

W tym jednak czasie rodzime Mazowsze zaczęły być najeżdżane przez Polaków. Jeden z takich najazdów, w którym uczestniczył książę Mazowiecki, książę Janusz I, w 1232 roku, na polu bitwy pod Pułtuskiem, pokonał wojska Litwinów. W tym samym czasie, w 1232 roku, na polu bitwy pod Pułtuskiem, pokonał wojska Litwinów.

12 POLONIA CHARKOWA 5 (207) 2024 R.

Turystyka

„Europa na widelcu”

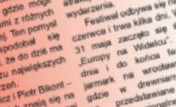
Rynek w Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków. W Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków.

Rynek w Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków. W Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków.

Rynek w Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków. W Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków.

Rynek w Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków. W Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków.

Rynek w Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków. W Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków.

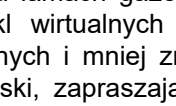
Rynek w Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków. W Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków.

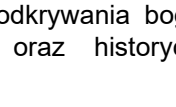
Rynek w Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków. W Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków.

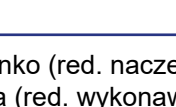
Rynek w Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków. W Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków.

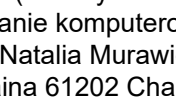
Rynek w Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków. W Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków.

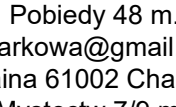
Rynek w Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków. W Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków.

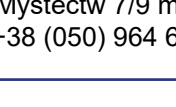
Rynek w Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków. W Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków.

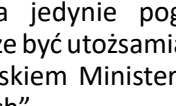
Rynek w Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków. W Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków.

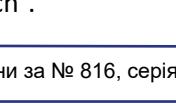
Rynek w Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków. W Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków.

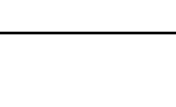
Rynek w Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków. W Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków.

Rynek w Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków. W Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków.

Rynek w Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków. W Wodzisławiu to miejsce, gdzie można zobaczyć wiele zabytków i zabytków.

W 2024 roku

na łamach gazety rozpoczęto cykl wirtualnych wycieczek po znanych i mniej znanych zamkach Polski, zapraszając czytelników do odkrywania bogactwa kulturowego oraz historycznego kraju. ⁸⁸

W kolejnych numerach gazeta prezentowała szczegółowe opisy wybranych regionów, które rekomendowano odwiedzić ⁸⁷.

www.polonia.kharkov.ua

Exorbitant lux

POLONIA CHARKOWA

PROJEKT FINANSOWANY PRZEZ MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ W KONKURSIE „POLONIA I POLACY ZA GRANICĄ 2024 – REGRANTING”.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA”

Zespół Redakcyjny: Oleg Czernijenko (red. naczelny), Helena Murawiowa (red. wykonawczy, opracowanie komputerowe), Józefa Czernijenko, Krystyna Furs, Natalia Murawiowa.

Dla korespondencji: Ukraina 61202 Charków pr. Pobiedy 48 m. 295

E-mail: poloniacharkowa@gmail.com

Adres redakcji: Ukraina 61002 Charków ul. Mystectw 7/9 m.125 Tel./fax. +38 (050) 964 67 36

„Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych”.

Газета зареєстрована Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України за № 816, серія ЖК